

РЕШЕНИЕ

№ 193

гр. Пловдив, 17.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 3-ТИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на осми ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Вера Ив. Иванова

Членове: Катя Ст. Пенчева
Тодор Илк. Хаджиев

при участието на секретаря Мила Д. Тошева
като разгледа докладваното от Вера Ив. Иванова Въззивно гражданско дело
№ 20235000500510 по описа за 2023 година

Производството е въззивно по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Обжалвано е решение № 194, постановено на 27.06.2023 г. по гр.д. 779/2022 г. на Окръжен съд-Х., в неговите части, с които е осъдено З.“АД-гр.С. да заплати на К. В. В., действащ чрез своята майка и законен представител В. Г. Н. сумата над 10 000 лв. до 15 000 лв., представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди – болки и страдания от настъпилото на 12.05.2020 г. застрахователно събитие –ПТП между К. В. В. като велосипедист и Ж.М.К. като водач на лек автомобил марка и моде „П.“ с рег. № *** в гр. С., ведно със законната лихва от 10.06.2022 г. до окончателното изплащане на вземането, и е отхвърлен искът за разликата над 15 000 лв. до пълния предявен размер 40 000 лв., както и в частта му за разноските, с която З.“АД-гр.С. е осъдено да заплати на адвокат Я. С. сумата 1 443,75 лв. за адвокатско възнаграждение за защитата по делото на ищеца К. В. и да заплати по сметката на ОС-Х. сумата 600 лв. за ДТ и сумата 400 лв. за възнаграждение на вещи лица, и е осъден К. В. В., действащ чрез своята майка и законен представител В. Г. Н. сумата 550 лв. за направени разноски по делото.

Жалбоподателят К. В. В., действащ като малолетен чрез своята майка и законен представител В. Г. Н., моли решението да бъде отменено в частта му, с която предявеният от него иск за присъждане на обезщетение за причинените му неимуществени вреди е отхвърлен за разликата над 15 000 лв. до пълния предявен размер 40 000 лв., ведно със законната лихва върху тази разлика от 10.06.20228 г., а също и в частта му за разноските, като неправилно по съображения, изложени в жалбата от 21.07.2023 г., като бъде уважен предявеният от него иск и за посочената разлика ведно с лихви и разноси. Като ищец в производството пред окръжния съд предявява с искова молба от 29.12.2022 г. обективно кумулативно съединени иски с правно основание чл. 432, ал.1 от КЗ и чл. 86, ал.1 от ЗЗД за осъждане на ответника З.“АД-гр.С. да му заплати сумата 40 000 лв., представляваща обезщетение за претърпени от него неимуществени вреди за понесени болки и страдания и свързаните с това неудобства вследствие на телесни увреждания, описани в исковата молба, настъпили при и в резултат на ПТП на 12.05.2020 г. в гр.С. по вина на водача Ж.М.К. при управлението от нея на лек автомобил „П.“ с рег. № ***, застрахован по застраховка „Гражданска отговорност“ при ответното застрахователно дружество, което обезщетение се претендира от ищеца като увредено (пострадало) лице, спрямо което застрахованият е отговорен, пряко от застрахователя, ведно със законната лихва върху сумата от датата на предявяването на искането за обезщетяване пред застрахователното дружество 10.03.2022 г. Моли да бъде отхвърлена като неоснователна въззивната жалба, подадена от З.“АД-гр.С.. Претендира за присъждане на разноси.

Жалбоподателят З.“АД-гр.С. моли решението да бъде отменено в неговите части, с които дружеството е осъдено да заплати на К. В. В., действащ като малолетен чрез своята майка и законен представител В. Г. Н., сумата над 10 000 лв. до 15 000 лв., представляваща обезщетение за претърпени от него неимуществени вреди за понесени болки и страдания и свързаните с това неудобства вследствие на телесни увреждания, описани в исковата молба, настъпили при и в резултат на ПТП на 12.05.2020 г. в гр.С. по вина на водача Ж.М.К. при управлението от нея на лек автомобил „П.“ с рег. № ***, застрахован по застраховка „Гражданска отговорност“ при ответното застрахователно дружество, което обезщетение се претендира от ищеца като увредено (пострадало) лице, спрямо което застрахованият е отговорен, пряко

от застрахователя, ведно със законната лихва върху тази разлика от 10.06.2022 г., а също и в частта му за разносните, като неправилно по съображения, изложени в жалбата от 9.08.2023 г., като бъде отхвърлен предявеният срещу дружеството иск и в тази негова част, евентуално да бъде намален присъденият размер на обезщетението, ведно с лихвите и разносните. Като ответник в производството пред окръжния съд оспорва исковете като неоснователни. Оспорва като неоснователна въззивната жалба, подадена от К. В. В., действащ като малолетен чрез своята майка и законен представител В. Г. Н.. Претендира за присъждане на разноски.

Пловдивският апелативен съд провери законосъобразността на обжалваното решение съобразно разпоредбата на чл. 269 от ГПК и във връзка с оплакванията и исканията на жалбоподателите, прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и намери за установено следното:

Безспорно е между страните, че на 12.05.2020 г. в гр. С. е настъпило ПТП с участието на лек автомобил „П.“, управляван от Ж.М.К., и на велосипедиста К. В. В., роден на 12.07.2010 г., тогава на 9 години и 10 месеца, при което е пострадал ищецът К. В.. Не се спори понастоящем между страните, че водачът на лекия автомобил Ж.К. е виновна за настъпването на това ПТП, тъй като е нарушила правила за движение по пътищата и е причинила по непредпазливост телесни увреждания на ищеца В.. Няма спор между страните, че за водача на този лек автомобил К. е имало застраховка за гражданска отговорност на автомобилистите при ответното застрахователно дружество. Безспорно е и че от ищеца е отправено до ответното застрахователно дружество искане за предявяване на претенция, получено в дружеството на 9.03.2022 г., с което е претендирано за изплащане на обезщетение за претърпените неимуществени вреди, както и че преди датата на подаване на исковата молба не е било изплатено на ищеца от застрахователя обезщетение.

Твърдението на ищеца, заявено с исковата молба, е, че при ПТП той е получил телесни повреди – счупване на големия пищял на левия крак, дълбоки охлузвания по лицето и лявата ръка, кръвонасядане на клепачите на лявото око и контузия на тялото, - вследствие на които е търпял болки, страдания и неудобства. Твърди, че след ПТП е закаран в болница в Х.,

където са наместили счупването на левия му крак и са поставили гипсова имобилизация, след което лечението му продължило в домашни условия. Твърди, че е изпитвал силни болки и е приемал болкоуспокояващи лекарства. Твърди, че за него са се грижили близките му, като първоначално не е можел да става от леглото. Твърди, че имобилизацията е била свалена след 2 месеца, след което не можел да се придвижва нормално, тъй като левият му крак бил отслабнал физически, придвижвал се с чужда помощ и с 2 патерици. Твърди, че заради обездвижването и болките преживял огромен стрес, емоционалното му състояние се влошило, плачел. Твърди, че и две години след увреждането още не може да се съвземе от травмите и емоционалния срыв, не може да кара велосипед по улиците от страх да не го удари автомобил. Твърди, че все още изпитва болки, особено при влошаване на времето и при продължително натоварване. Затова претендира за присъждане на обезщетение в размер на 40 000 лв. за претърпените неимуществени вреди.

С отговора на исковата молба от 13.03.2023 г. ответното застрахователно дружество оспорва исковете като неоснователни, включително по размер. Възражава, че е налице значително съпричиняване от ищеца по смисъла на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД за процесното застрахователно събитие и настъпилите в резултат на него последици. Твърди, че ищецът като велосипедист не е спрял и изчакал на знака „Б2“ преминаването през кръстовището на лекия автомобил, движещ се по пътя с предимство, и не е направил никакъв опит да намали скоростта, като за него е съществувала обективна възможност да забележи автомобила и да спре преди да премине през кръстовището. Твърди, че малолетното дете е управлявало велосипеда си по градска улица, движението по която се регулира от правилата на ЗДвП. Твърди, че ищецът, който към момента на ПТП е бил на 9 години, изобщо не е трябвало да се движи по платното за движение без надзора на родителите си. Твърди, че съгласно ЗДвП велосипедът се явява ППС, а малолетното дете е водач на това превозно средство, който с неотговорното си поведение е нарушил императивните изисквания на чл. 20 от ЗДвП и чл. 164 от ЗДвП, като е станал причина за вредоносния резултат. Твърди, че е налице съпричиняване и от страна на законния представител на ищеца, неговата майка, която не е упражнила достатъчно родителски контрол, като е допуснала малолетното ѝ дете само да управлява велосипед по градските улици, с което е нарушила разпоредбите на чл. 125, ал. 3 от СК и чл. 8, ал. 8 от

Закона за закрила на детето. Оспорва като завишен, несъобразен с нормата на чл. 52 от ЗЗД, размера на претенцията за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди с оглед вида и характера на телесните увреждания, респективно обемът, продължителността и интензивността на болките и страданията, както и търпените неудобства. Твърди, че ищецът се е възстановил напълно и без усложнения.

С обжалваното съдебно решение окръжният съд приема, че са налице основания за присъждане на търсеното обезщетение за неимуществени вреди, като искът е частично основателен. Съдът преценява, че водачът на лекия автомобил К. се е движела по път с предимство, но това не я освобождава от установените за водачите на МПС правила за повишено внимание, бдителност и съобразяване скоростта на движение с всички фактори на конкретната пътна обстановка, като според заключението на САТЕ една от причините за процесното ПТП е закъснялата реакция от нейна страна в момента на появата на велосипедиста в полезрението ѝ, тъй като тя е могла да осуети сблъсъка с малолетния велосипедист, чиято поява освен това не е била изключително непредвидима, защото преди ищеца още докато лекият автомобил е бил на безопасно разстояние през кръстовището е преминало друго дете с велосипед. Изводът на окръжния съд е, че причина за ПТП е поведението на водача К., която е нарушила правилата за движение по пътищата – разпоредбите на чл. 5, ал. 2, т. 1 и чл. 117 от ЗДвП. Съдът преценява, че в случая водачът на лекия автомобил е бил длъжен да прояви по-голяма бдителност и при появата на велосипедиста в полезрението му да предотврати вредоносния резултат чрез предприемане на съответните действия, адекватни на ситуацията и правилата за движение по пътищата – незабавно спиране движението на автомобила чрез навременно задействане на спирачната система. При определяне на размера на обезщетението на 30 000 лв. окръжният съд отчита получените телесни увреждания счупване на големия пищял на левия крак, дълбоки охлузвания по лицето и лявата ръка, кръвонасядане на клепачите на лявото око, като счупването на големия пищял се определя като трайно (за повече от 30 дни) затрудняване в движението на левия крак по смисъла на чл. 129 от НК, интензитетът на търпените болки и страдания – силни в началния период с последващ спад и постепенно затихване до настоящия момент, когато се проявяват единствено при физическо натоварване, изпитваните от малолетния ищец неудобства в

ежедневието, тъй като не е можел да се самообслужва и е имал нужда от чужда помощ, необходимостта ищецът да се придвижва с помощни средства в продължение на 3 месеца, обездвижването за продължителен период от време, търпените битови и социални ограничения, наложената промяна на жизнените активности, продължителният период на пълно възстановяване от около 6 месеца, емоционалното и психическо състояние, причинени от сблъсъка с МПС, и обществено икономическите условия на живот към момента на ПТП, а също и че към този размер на обезщетението за аналогични травми е ориентирана и съдебната практика на съдилищата в страната. Във връзка със заявеното от ответника възражение за съпричиняване от ищеца на вредоносния резултат съдът преценява, че то е основателно. Съдът намира, че е налице причинно-следствена връзка между поведението на детето и този резултат, тъй като преди и при навлизане в кръстовището ищецът не е отчел поставения пътен знак Б2 „Спри! Пропусни движещите се по пътя с предимство!“, последвал е своя приятел, преминал кръстовището с колело малко преди него, и без да спре и да се увери в липсата на ППС по улицата с предимство, запазвайки скоростта си на движение от 10 км./ч. е навлязъл в кръстовището. Съдът преценява, че ПТП е настъпило не само вследствие противоправното поведение на водача на лекия автомобил, допуснал нарушение на правилата за движение по чл. 5, ал. 2, т. 1, предл. 2 и чл. 117 от ЗДвП, но за него е способствало и поведението на пострадалия, защото водачът на МПС е имал възможност да избегне удара, но до такъв не би се достигнало и ако велосипедистът не е предприел посочената маневра, с която се е поставил в положение на пряк риск. Относно твърдяното съпричиняване и с оглед неупражнения от майката на ищеца родителски надзор съдът приема, че такова не е налице, тъй като нейните действия и бездействия не са в пряка причинно-следствена връзка с вредоносния резултат, а такава е налице с действията на самия пострадал, като съпричиняването винаги се изразява в конкретно поведение на самото пострадало лице, което обективно е допринесло за настъпването на вредоносния резултат. Затова съдът приема, че двамата участници в ПТП са допринесли в равна степен за настъпването на вредоносния резултат, поради което определеното обезщетение от 30 000 лв. следва да бъде намалено наполовина, при което дължимата от ответника сума е 15 000 лв. Съдът присъжда е законна лихва върху обезщетението, начиная от 10.06.2022 г., три

месеца след датата на предявяване на застрахователната претенция (9.03.2022 г.).

С подадената на 21.07.2023 г. въззивна жалба жалбоподателят-ищец твърди, че решението е неправилно в частта му, с която претенцията му за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди е отхвърлена за размера над 15 000 лв. до 40 000 лв., тъй като този размер на обезщетението не е съобразен с изискването на чл. 52 от ЗЗД и неправилно е приложена нормата на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД. Твърди, че присъденото обезщетение е занижено и не кореспондира с реалния обем на вреди за ищеца от претърпените болки и страдания относно техния период на лечение, интензитет, продължителност, силно изразения емоционален дискомфорт, стрес и отраженията от него върху психиката на ищеца като се има предвид невръстната му възраст, както към датата на ПТП, така и към настоящия момент. Посочено е, че по делото е установено от заключението на СМЕ, че за причинените телесни увреждания периодът на пълно функционално възстановяване е около 6 месеца, но детето и понастоящем, при прегледа след 2 години продължава да изпитва болки и страдания. Счита се, че при определяне на размера на обезщетението окръжният съд не е съобразил и съдебната практика на ВКС и съдилищата по подобни казуси, която е за присъждане на значително по-висок размер. Твърди се, че от събраните по делото доказателства се установява липса на съпричиняване от страна на пострадалия, тъй като действията на детето не се намират в причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат, тъй като съгласно заключението на САТЕ видимостта на водача към детето е била 18,22 м. и това е бил моментът на възникване на опасността, а опасната зона за спиране е била с дължина 16,71 м., от което следва извод, че в случая детето не е попадало в опасната зона за спиране на МПС и затова е неправилен изводът на окръжния съд за наличие на нарушение по ЗДвП. Твърди, че в случая не е доказано внезапно навлизане на детето в кръстовището и невъзможност на водача да реагира своевременно. Твърди, че от показанията на застрахования водач К. като свидетел по делото е видно, че непосредствено преди пострадалото дете през същото кръстовище е преминало друго дете на велосипед и непосредствено след него в същото кръстовище навлязъл с велосипеда си ищецът, като децата са особена категория участници в движението и спрямо тях водачите следва да се отнасят с повишено внимание и предпазливост. Твърди се, че генералният

извод е, че когато на едно кръстовище се намира или приближава към него дете на велосипед, водачът на МПС е длъжен да се ръководи от нормата на чл. 117 от ЗДвП, а не от правилата за предимство, щом като малолетното дете е могло да бъде възприето извън опасната зона за спиране, както е в настоящия случай, поради което преценката на окръжния съд е неправилна, необоснована. Посочва се, че още повече следва да се има предвид, че пред пострадалото дете е имало друго дете на велосипед, което е преминало през кръстовището, което обстоятелство е следвало да изостри още повече вниманието на водача на МПС. Затова се твърди, че в случая пострадалият ищец не е допринесъл с действията си за вредите и изводът на съда за наличие на съпричиняване наполовина е неправилен. Затова моли решението да бъде отменено в обжалваната негова част и да се присъди на ищеца пълният претендиран размер на обезщетението от 40 000 лв. ведно със законната лихва и с разноски.

С подадената на 9.08.2023 г. въззивна жалба ответното дружество твърди, че решението е неправилно в частта му, с която претенцията за присъждане на обезщетение за причинените на ищеца неимуществевни вреди е уважена за размера над 10 000 лв. до 15 000 лв., тъй като при определянето на този размер неправилно е приложена нормата на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД и тъй като този размер на обезщетението не е съобразен с изискването на чл. 52 от ЗЗД. Твърди, че неправилно окръжният съд е приел, че процентът на съпричиняване от страна на пострадалото лице възлиза на 50%, който сам по себе си е твърди нисък и е равен с този на водача, застрахован при дружеството. Заявява, че по делото е категорично установено, че малолетното дете е преминало през кръстовището без да се съобрази с поставения знак Б2, без да се огледа за преминаващи превозни средства и да се убеди, че е безопасно да продължи движението си. Посочва, че от САТЕ се установява, че велосипедистът се е движил с една и съща скорост, приблизително 10 км./ч. през цялото време на движението си, т.е. К. В. не е реагирал, като намали скоростта или спре, въпреки че е приближавал кръстовище, в което е бил без предимство, а следвало да осигури такова за водачите по главния път. Твърди още, че е установено, че спрямо К. не е бил упражнен текущ надзор от страна на пълнолетно лице от семейството му въпреки че е бил на 9 години и е вменено на родителите му такова задължение по силата на чл. 125, ал. 3 от СК и чл. 8, ал. 8 от Закона за закрила на детето. Твърди, че затова е доказано

заявеното от дружеството в отговора на исковата молба възражения за съпричиняване по смисъла на чл. 51,ал.2 от ЗЗД от страна на законните представители на ищеца, които не са положили необходимата грижа, за да изградят навици у К. за спазване на правилата за движение и че е безопасно да го оставят да управлява велосипеда си без придружител. Моли съдебното решение да бъде изменено в тази негова част, тъй като неправилно е възприет занижен процент на съпричиняване, като се отчете висока степен на нарушение от страна на ищеца на правилата за движение по пътищата, респективно на възможността му да предотврати ПТП, ако е бил преценил разумно ситуацията. Твърди и че размерът на определеното обезщетение от 30 000 лв. е необосновано завишен, тъй като не съответства на установените релевантни за спора обстоятелства, които са от значение за справедливото му формиране. Твърди, че от събраните по делото доказателства се установява какви наранявания е получил ищецът, който в момента на ПТП е бил на 9 години, изпитвал е болки за сравнително кратък период от време, възстановил се е към настоящия момент, не е получил никакви усложнения и не е била забавена нормалната продължителност на оздравителния му процес, след премахването на гипсовата имобилизация не е провеждал рехабилитационни процедури, защото не е имало нужда от тях поради бързото и своевременно възстановяване от получените травми. Твърди и че не са взети предвид лимитите на застрахователните обезщетения и икономическите условия в страната към 2020 г. Затова моли решението да бъде отменено в обжалваната негова част относно присъденото обезщетение в размер над 10 000 лв. до 15 000 лв., ведно със законната лихва и с разноски, евентуално, да бъде редуциран размерът на присъдената сума.

От страните не са подадени писмени отговори на подадената от другата страна въззивна жалба, становища за тяхната неоснователност са съответно заявени в съдебното заседание на апелативния съд на 8.11.2023 г.

Съгласно разпоредбата на чл. 51,ал.1 от ЗЗД, при непозволено увреждане обезщетение се дължи за всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, като съгласно чл. 51,ал.2 от ЗЗД ако увреденият е допринесъл за настъпването на вредите, обезщетението може да се намали. Съгласно нормата на чл. 52 от ЗЗД обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Съгласно

разпоредбата на чл. 493а,ал.1,изр.2 от КЗ, от застрахователя при сключена застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите в случаите на телесно увреждане на пострадалото лице се дължи обезщетение за претърпените от него неимуществени вреди. Съгласно разпоредбата на чл. 493,ал.1,т.1 и т. 5 от КЗ, застрахователят по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите покрива отговорността на застрахования за причинените на трети лица, в това число велосипедисти, вреди вследствие на използването на МПС по време на движение, като покрива неимуществените вреди вследствие на телесно увреждане, както и лихвите по чл. 429,ал.2,т.2 от КЗ. Съгласно разпоредбата на чл. 432,ал.1 от КЗ, увреденото лице, спрямо което застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ при спазване на изискванията на чл. 380 от КЗ. Ищецът К. В. е лицето, пострадало при ПТП на 12.05.2020 г., което е причинено от водача Ж.К. при управлението на лек автомобил „П.“ с рег. № ***. Безспорно е, че съгласно застрахователна полица за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите за отговорността на водача К. за причинени вреди при управлението на това МПС е бил надлежно сключен застрахователен договор именно с ответното дружество. Няма спор понастоящем с оглед изложените във въззивните жалби оплаквания, че К. на 12.05.2020 г. при управлението на този лек автомобил е нарушила правилата за движение, вследствие на което по непредпазливост е причинила на ищеца К. В. телесни увреждания. Безспорно е, че преди завеждането на делото ответното дружество не е изплатило на ищеца обезщетение за неимуществени вреди. Безспорно е наличието на виновно противоправно деяние, в причинно-следствена връзка с което на ищеца е причинена неимуществена вреда от лице с валиден договор по застраховка „ГО“ с ответното застрахователно дружество. Спори се понастоящем между страните с оглед посоченото в двете въззивни жалби, на първо място, какъв е справедливият размер на обезщетението и, на второ място, относно наличието на съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия ищец, с оглед необходимостта за определяне на обезщетението съгласно нормите на чл.52 от ЗЗД и на чл. 51,ал.2 от ЗЗД.

Съгласно разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД обезщетението за неимуществени вреди следва да се определя по справедливост и да възмездява претърпените от пострадалия К. В. болки, страдания и

неудобства. Видно от заключението на СМЕ от 15.05.2023 г., изготвено от в.л. доктор Х.Е., в резултат на ПТП ищецът е получил травматичните увреждания счупване на големия пищял на левия крак, дълбоки охлузвания по лицето и лявата ръка, кръвонасядане на клепачите на лявото око, причинено е трайно (за повече от 30 дни) затруднение в движението на левия крак, което се дължи на счупването на големия пищял, периодът за пълно функционално възстановяване от травмите е около 6 месеца, в момента ищецът продължава да изпитва болки в счупения крак при физическо натоварване, няма данни ищецът да е провеждал рехабилитация, ищецът е напълно възстановен от травмата. Видно от показанията на свидетеля Т.А.А. (живее на семейни начала с майката на ищеца), разпитан в съдебното заседание на окръжния съд на 24.04.2023 г., той е видял К. веднага след катастрофата, кракът му бил счупен, цялото му лице било охлузено, лакътят и гърдите също, целият бил в кръв, тогава К. бил на 9-10 години, левият крак бил много лошо счупен под коляното, закарал го в болница в Х., там го гипсирали до горе, 2 месеца К. бил в къщи на легло, през това време не можел да се обслужва сам, за него се грижели той и майката на К., детето било много изплашено, след това започнал да ходи с патерици, след свалянето на гипса К. не можел да стъпва, кракът бил отслабнал и затова ходили на раздвижване на частно в С. за около 20 дена, К. бил първо с две патерици и след това с една, така се придвижвал около 3-4 месеца, К. се страхува да се качи на колело. Видно от показанията на свидетелката Х.К. Г., разпитана също в съдебното заседание на окръжния съд на 24.04.2023 г., тя е приятелка на майката на К., детето било 2 месеца в гипс, не можел да се обслужва сам, след това го махнали, но се придвижвал трудно, с патерици за около 20-25 дена, страхувал се да стъпва на крака си, кара колело със страх, и сега е доста уплашен, има травма от това, посещавал е рехабилитатор. Установява се следователно от заключение на СМИ и от показанията на свидетелите, че вследствие на причиненото по вина на водача К. ПТП малолетният пострадал К. В. е претърпял тежко увреждане (счупване на големия пищял на левия крак) без да е бил опериран, кракът е бил само гипсиран за период от 2 месеца, през което време той не е могъл да се самообслужва и е трябвало да ползва помощта и грижите на близките си, вследствие на което е преживял болките и страданията, за чиято обезвреда претендира, като силните болки и сериозните неудобства и затруднения при обличането и хигиената са

продължили в рамките на 2 месеца до свалянето на гипса, след което е имал затруднения в придвижването за още 4 месеца и е ползвал патерици, като пълното двигателно възстановяване на левия крак е постигнато в рамките на 6 месеца след увреждането и понастоящем ищецът е напълно възстановен от травмата. Установява се още, че в момента на ПТП на 12.05.2020 г. малолетният ищец К. В. (тогава на 9 години и 10 месеца) е преживял силна болка, както и силна уплаха, която на тази ниска възраст е трудно да бъде първоначално преодоляна, но с пълното физическо оздравяване са останали само болки при продължително физическо натоварване и страх от каране на колело. Установява се, че физическите болки и травми са търпени от ищеца в период от 6 месеца, след което са напълно отшумели и няма да дадат отражения при неговото израстване. Установява се, че травмата и лечението са повлияли и на психическото състояние на ищеца, тъй като, освен уплахата при травмата, невъзможността за самостоятелно придвижване го е лишила за периода от 2 месеца от социалната му среда и от обичайните му занимания и контакти. Взимайки предвид характера на деянието и степента на вината (нарушение по непредпазливост на изисквания на ЗДвП, при което на ищеца са причинени физически увреждания и психическа травма със сравнителна кратък период на възстановяване) на водача К. и при отчитане на вида и степента на увреждането (счупване на левия крак с период на физическо възстановяване от общо 6 месеца, не е провеждано оперативно лечение, причинени силни, но непродължителни физически болки и страдания, както и негативни емоции и стрес, за период от 6 месеца, затруднения в обслужването за време от 2 месеца, настъпило пълно възстановяване), на ниската възраст на пострадалия К. В. (към момента на ПТП на 9 години и 10 месеца, малолетен), обосноваваща по-висока чувствителност към отрицателните преживявания, и последиците от деянието (силни болки, физически дискомфорт, влошаване за период от 6 месеца на начина и качеството на живот на ищеца) апелативният съд сега също, както окръжният съд, приема, че размерът на обезвреда при условията на чл. 52 от ЗЗД следва да се определи на сумата 30 000 лв., която сума е съобразена и със социално-икономическата обстановка към 12.05.2020 г., когато минималната работна заплата в страната е била 610 лв., а лимитът на отговорността на застрахователя по застраховката „Гражданска отговорност“ съгласно чл. 492 от КЗ е бил в размер на 10 420 000 лв. за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или

смърт за всяко събитие, независимо от броя на пострадалите, като и с оглед на икономическата конюнктура в страната няма основания да се приеме, че обезщетението следва да бъде в нисък размер. Окръжният съд следователно правилно е определил размер на обезщетението 30 000 лв. (като го е намалил до присъдената сума 15 000 лв. поради приемане на наличие на съпричиняване от страна на ищеца на вредоносния резултат). Неоснователни са следователно както заявеното оплакване във въззивната жалба на ответното застрахователно дружество за определяне от окръжния съд на завишен размер на обезщетението за претърпените от ищеца неимуществени вреди, така и оплакването, заявено от жалбоподателя-ищец за определяне на размера на това обезщетение като занижен.

От страна на застрахователното дружество като ответник в производството пред окръжния съд е заявено възражение по чл. 51, ал.2 от ЗЗД за допринасяне от ищеца като пострадало лице за настъпването на вредите, което да е основание за намаляване на дължимо обезщетение. Ищецът К. В. е роден на 12.07.2010 г. и следователно към момента на ПТП на 12.05.2020 г. е бил на 9 години и 10 месеца, малолетен. С отговора на исковата молба дружеството основава своето възражение с три твърдени обстоятелства. На първо място, твърди, че ищецът като велосипедист не е спрял и изчакал на знака „Б2“ преминаването през кръстовището на лекия автомобил, движещ се по пътя с предимство, и не е направил никакъв опит да намали скоростта, като за него е съществувала обективна възможност да забележи автомобила и да спре преди да премине през кръстовището. На второ място, твърди, че малолетното дете е управлявало велосипеда си по градска улица, движението по която се регулира от правилата на ЗДвП, но ищецът, който към момента на ПТП е бил на 9 години, изобщо не е трябвало да се движи по платното за движение без надзора на родителите си, защото съгласно ЗДвП велосипедът се явява ППС, а малолетното дете е водач на това превозно средство, който с неотговорното си поведение е нарушил императивните изисквания на чл. 20 от ЗДвП и чл. 164 от ЗДвП, като е станал причина за вредоносния резултат. На трето място, твърди, че е налице съпричиняване и от страна на законния представител на ищеца, неговата майка, която не е упражнила достатъчно родителски контрол, като е допуснала малолетното ѝ дете само да управлява велосипед по градските улици, с което е нарушила разпоредбите на чл.125,ал.3 от СК и чл. 8,ал.8 от

Закона за закрила на детето. В мотивите на обжалваното сега съдебно решение окръжният съд не е разгледал възражението с оглед заявеното на второ място твърдение за поведение на пострадалото дете в нарушение на изискванията на чл. 164 от ЗДвП, като във въззивната жалба от страна на застрахователното дружество не са изложени оплаквания и съображения в тази насока, включително относно неправилно определяне на размера на съпричиняване от страна на пострадалото дете във връзка с това поведение, а в нея заявените оплакване и доводи относно приетия от окръжния съд размер на съпричиняване са основани само на твърденията, заявени на първо и трето място с отговора на исковата молба, поради което и съгласно чл. 269, изр. 2 от ГПК сега въззивният апелативен съд следва да разгледа въпроса относно съпричиняването от страна на пострадалия ищец на вредоносния резултат само въз основа на посочените в жалбата твърдения, т.е. без да разглежда доводите във връзка с поведение на детето в нарушение на изискванията на чл. 164 от ЗДвП.

Видно от заключението на съдебната автотехническа експертиза от 10.05.2023 г., изготвена от в.л. инж.С.П., прието в съдебното заседание на окръжния съд на 29.05.2023 г., ударът между лекия автомобил и велосипеда е на платното за движение на кръстовището на посочени две улици в гр. С., при реализиране на пътния инцидент лекият автомобил е бил на път с предимство, скоростта на движение на лекия автомобил непосредствено преди произшествието е около 30 км./ч. и в момента на удара е 8,4 км./ч., скоростта на движение на велосипеда непосредствено преди произшествието и в момента на удара е еднаква – около 10 км./ч., от техническа гледна точка причините за настъпването на процесното ПТП са предприемане и изпълнението на маневра „преминаване през кръстовище със запазване посоката си на движение“ от страна на велосипедиста, движил се по начин несъобразен с вида и характера на кръстовището - при наличие на пътен знак Б2 „Спри! Пропусни движещите се по пътя с предимство!“, не е осигурил предимство на движещия се по пътя с предимство и влизащ в кръстовището автомобил, както и закъсняла реакция за екстрено спиране от страна на водача на лекия автомобил в момента на появата на велосипедиста в полезрението му (в момента на появата на взаимна видимост между водачите на процесните ППС). Видно от същото заключение, в момента преди удара, в който се открива пряка взаимна видимост между водачите на двете ППС, те

са се намирали по траекториите си на движение на разстояния преди мястото на удара, съответно, за лекия автомобил 18,22 м. и за велосипеда 6,18 м. и на 2,5 секунди време преди мястото на удара, опасната зона за спиране на автомобила е била 16,71 м., поради което велосипедистът не попада в опасната зона за спиране на лекия автомобил в момента на появата му в полезрението на водача на лекия автомобил, водачът на лекия автомобил е имал техническа възможност да предотврати произшествието чрез своевременно екстрено спиране в момента на появата на велосипедиста в полезрението му. Видно от същото заключение, велосипедистът е имал техническа възможност да предотврати настъпването на ПТП чрез своевременно екстрено спиране в момента на появата на процесния лек автомобил в полезрението му, няма данни за реакция от страна на велосипедиста за спиране или намаляване на скоростта му преди да премине през кръстовището. Видно от показанията на свидетелката Ж.М.К., разпитана в съдебното заседание на окръжния съд на 24.04.2023 г., тя е водачът на процесния лек автомобил, детето изскочило в последния момент от пресечката вдясно, тя карала бавно, с 20-30 км./ч., тя видяла детето и натиснала спирачките, но било в последния момент и се ударили, имала малко време за реакция, тя възприела велосипедиста преди да навлезе в кръстовището, за нейния автомобил имало знак за път с предимство, а на другия път имало знак „Стоп“, преди инцидента видяла да минава едно колело от същата улица, но тя била тогава на безопасно разстояние, мисли, че първия велосипед го карало по-голямо дете, процесният удар се случил в кръстовището, велосипедът се движел бързо. Установява се следователно от заключението на в.л. П. и от свидетелските показания, че велосипедистът е навлязъл в кръстовището без да спре на знака Б2 и да даде предимство на процесния лек автомобил, включително като е продължил движението си направо без дори да намали скоростта си, след като е могъл да види лекия автомобил, движещ се по пътя с предимство. Несъмнено е, че при спазване от пострадалия ищец на изискването на знака да спре и да осигури предимството на лекия автомобил произшествието е нямало да настъпи. Установява се следователно въз основа на заключението на САТЕ, че е налице причинна връзка между поведението на малолетното дете К. В., което като участник в движението, велосипедист, не е спазило знака Б2 преди да навлезе в кръстовището пред движещия се по улицата с предимство лек автомобил, и

настъпилия вредоносен резултат, защото при спиране на знака Б2 удар е нямало да настъпи. Налице е затова допринасяне от страна на пострадалия за настъпването на ПТП, съответно на вредите от него, поради което в случая следва обезщетението да бъде намалено съгласно разпоредбата на чл. 51, ал.2 от ЗЗД. Наличието на вина на пострадалия не се изследва при условията на чл. 51, ал.2 от ЗЗД, поради което и когато дете, включително малолетно, допринесе за настъпване на резултата, съобразно с обстоятелствата на случая следва разпоредбата да бъде прилагана (в тази насока – ППВС № 17/18.11.1963 г., т.7; ТР № 88/12.09.1962 г. на ОСГК на ВС; решение № 6/16.01.1985 г. по н.д. 588/84 г. на ВС, 3 НО; решение № 3678/14.12.1981 г. по гр.д. 2995/81 г. на ВС, 1 ГО; решение № 165/26.10.2010 г. на ВКС по т.д. № 93/2010 г., II ТО, ТК; решение № 44/26.03.2013 г. на ВКС по т.д. 1139/2011 г., II ТО, ТК). В случая водачът К. към момента на ПТП се е движела със скорост 30 км./ч., по-ниска от допустимата 50 км./ч., като при движението с тази скорост при своевременна нейна реакция тя е могла да спре и да предотврати ПТП, но е закъсняла със своята реакция, при което е задействала спирачки с известно закъснение, като се отчете и обстоятелството, че вече е видяла преди това безопасното тогава минаване на първото дете-велосипедист, което е преминало от същата улица без да спре на знака „Стоп“, като тя е имала възможност да предотврати ПТП чрез екстремно спиране, предприето в момента, когато пострадалото дете-велосипедист вече е било видимо за нея, като К. като водач на лекия автомобил е следвало да се движи с повишено внимание с оглед изискванията на чл. 5, ал.2, т.1 и чл. 117 от ЗДвП, които обаче тя не е спазила. Установява се следователно, че при спазване на тези изисквания от водача К. до ПТП не би се стигнало. Причината за настъпването на ПТП следователно е посоченото поведение на водача на лекия автомобил К., като е налице съпричиняване от страна на пострадалия велосипедист К. В., което се определя в размер на 50%, както е приел и окръжният съд. Неоснователно е оплакването на жалбоподателя-ищец, че от доказателствата по делото се установява в случая да не е налице съпричиняване от страна на пострадалия. Посочените в тази жалба конкретни обстоятелства, въз основа на които се оспорва решението на окръжния съд за приемане на съпричиняването от страна на пострадалия ищец, обосновават причинната връзка между поведението на водача К. и настъпването на ПТП и на вредите за ищеца, който извод правилно е направен от окръжния съд и се

споделя от апелативния съд, но те сами по себе си не могат да обосноват липсата на съпричиняване от страна на детето-велосипедист, чието поведение, посочено по-горе, което не е разгледано в тази жалба, несъмнено е допринесло за настъпването на ПТП. Неоснователно е и оплакването на жалбоподателя-ответник, застрахователното дружество, че приносът на ищеца- пострадалият велосипедист (50%) е определен в занижен размер. Както бе посочено по-горе, а така правилно е приел и окръжният съд, пострадалото дете-велосипедист не само е навлязло в кръстовището без да спре на знака „Стоп“ и да осигури предимството на лекия автомобил, при което ПТП няма да настъпи, но и въпреки че е могло да види лекия автомобил не е дори намалило скоростта си на движение и така е навлязло в кръстовището пред лекия автомобил, което негово поведение, съпоставено с поведението на водача на лекия автомобил, обосновава приемане на съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия ищец именно в приетия размер от 50%. Относно оплакването на жалбоподателя-ответник, че окръжният съд при определянето на размера на съпричиняването не е отчел неупражняването от родителите на К. на задължителния родителски контрол по чл. 125,ал.3 от СК и чл.8,ал.8 от Закона за закрила на детето, следва да се посочи, както правилно е приел в решението и окръжният съд, че при определянето на приноса по смисъла на чл. 51,ал.2 от ЗЗД от правно значение е поведението лично на пострадалия (увреденият), а не на други лица, в случая на негов родител, поради което това оплакване е неоснователно. Тъй като са неоснователни оплакванията на жалбоподателя-ищец, че той не е допринесъл за настъпването на ПТП и за претърпените от него в резултат на това ПТП вреди, и на жалбоподателя-ответник, че определеният от окръжния съд принос за пострадалия ищец е в занижен размер, то няма основания да се приеме, че дължимото на пострадалия ищец К. В. обезщетение по реда на чл. 51,ал.1,изр.1 и чл. 52 от ЗЗД следва да бъде намалено или увеличено, то правилно е определено в размер на 50% поради негов принос в такава степен спрямо приноса на виновния водач. Установява се следователно, че ответното застрахователно дружество дължи да заплати на ищеца обезщетение за причинените му неимуществени вреди в размер на 30 000 лв., намалено с (50% от 30 000 лв.) с 15 000 лв., т.е. 15 000 лв., както правилно е приел окръжният съд, двете въззивни жалби са неоснователни, поради което решението следва да бъде потвърдено във всички обжалвани негови части.

С оглед резултата от въззивното обжалване - отхвърлянето като неоснователни на двете въззивни жалби - на двамата жалбоподатели (жалбоподателя-застрахователно дружество и жалбоподателя-ищец) в това им качество няма основание да се присъждат разноски (в тази насока – определение № 1844/26.06.2023 г. на ВКС по к.ч.гр.д. № 316/2023 г., 3 ГО, 4 ГС). Съответно, с оглед отхвърлянето на жалбата на жалбоподателя-ищец няма основание за присъждане на разноски при условията на чл. 78,ал.6 от ГПК. Всеки от жалбоподателите дължи обаче разноски на другата страна за защитата като ответник по съответната жалба. Поради отхвърляне на подадената от ищеца В. въззивна жалба застрахователното дружество като ответник по нея има основание да претендира за присъждане на разноски за осъществяването на своята защита по тази жалба. От страна на дружеството като ответник по подадената от жалбоподателя-ищец въззивна жалба се претендира за присъждане на юрисконсултско възнаграждение на основание чл. 78,ал.3 във вр. с ал.8 от ГПК. Такава защита от юрисконсулт е осъществена по делото за дружеството от юрисконсулт Н. съгласно представеното пълномощно (л.22 от делото на апелативния съд). Съгласно нормата на чл. 78,ал.8 от ГПК във вр. с чл. 37 от ЗПП и чл. 25,ал.1 от НЗПП, възнаграждението е от 100 до 360 лв. В случая от страна на дружеството не е изготвен писмен отговор на жалбата, защитата е осъществена в откритото съдебно заседание на апелативния съд, което обосновава присъждането на възнаграждение в размер на 100 лв. Поради отхвърлянето на подадената от дружеството въззивна жалба ответникът по нея и ищец по спора В. има право на разноски. В случая от пълномощника на ищеца адвокат С. се претендира за присъждане на адвокатско възнаграждение при условията на чл. 38,ал.2 от ЗА. Видно от представения договор за правна защита и съдействие, сключен на 23.12.2022 г. между ищеца и адвокат Я. С. (л.71 от досието на делото на ОС), договорено е осъществяване на процесуално представителство от адвоката по делото безплатно по реда на чл. 38,ал.1,т.2 от ЗА. На адвокат С. следва да бъде определено и присъдено възнаграждение съгласно чл. 7,ал.2,т.2 от Наредба №1/9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения в размер на 800 лв.

С оглед на гореизложеното съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 194, постановено на 27.06.2023 г. по гр.д. 779/2022 г. на Окръжен съд-Х., ВЪВ ВСИЧКИ ОБЖАЛВАНИ НЕГОВИ ЧАСТИ, с които е осъдено З.“АД-гр.С. да заплати на К. В. В., действащ чрез своята майка и законен представител В. Г. Н., сумата над 10 000 лв. до 15 000 лв., представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди – болки и страдания от настъпилото на 12.05.2020 г. застрахователно събитие–ПТП между К. В. В. като велосипедист и Ж.М.К. като водач на лек автомобил марка и моде „П.“ с рег. № *** в гр. С., ведно със законната лихва от 10.06.2022 г. до окончателното изплащане на вземането, и е отхвърлен искът за разликата над 15 000 лв. до пълния предявен размер 40 000 лв., както и в частта му за разноските, с която З.“АД-гр.С. е осъдено да заплати на адвокат Я. С. сумата 1 443,75 лв. за адвокатско възнаграждение за защитата по делото на ищеца К. В. и да заплати по сметката на ОС-Х. сумата 600 лв. за ДТ и сумата 400 лв. за възнаграждение на вещи лица, и е осъден К. В. В., действащ чрез своята майка и законен представител В. Г. Н. сумата 550 лв. за направени разноски по делото.

ОСЪЖДА К. В. В., ЕГН *****, действащ като малолетен чрез своята майка и законен представител В. Г. Н., ЕГН *****, и двамата от гр. С., кв.“И.“, бл.1,вх.В,ет.3,ап.32, да заплати на З.“АД-гр.С., бул.“Г.“1, ЕИК *** сумата 100 лв. за юрисконсултско възнаграждение съгласно чл. 78,ал.8 от ГПК за защитата на дружеството против подадената от В. въззивна жалба.

ОСЪЖДА З.“АД - гр.С., бул.“Г.“1, ЕИК *** да заплати на адвокат Я. М. С., ЕГН ***** от САК с адрес на адвокатската кантора гр. К., бул.“Б.“77, вх.В, ет.1, кантора „С.“, сумата 800 лв. – дължимо адвокатско възнаграждение съгласно чл. 38,ал.2 от ЗА за осъществената от него защита на ищеца К. В. В. по подадената от дружеството въззивна жалба във второинстанционното производство по спора пред АС-Пловдив.

Решението може да се обжалва при условията на чл. 280 от ГПК пред Върховния касационен съд – гр. С. с касационна жалба в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____